
Spis treści

Wstęp	9
I. USTRÓJ PAŃSTWOWY I ORGANIZACJA TERYTORIALNA KRAJU <i>(Jerzy J. Parysek)</i>	11
1. Położenie geograficzne Polski. Obszar, granice, sąsiedzi	11
1.1. Położenie geograficzne	11
1.2. Położenie geopolityczne	13
1.3. Obszar, granice, sąsiedzi	14
2. Ustrój państwowy	15
2.1. Godło, barwy narodowe i hymn państwowy	15
2.2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	16
2.3. Władza ustawodawcza	17
2.4. Władza wykonawcza	18
2.5. Władza sądownicza	18
2.6. Samorząd terytorialny	19
3. Podział terytorialny kraju	22
II. POLSKA W MIĘDZYNARODOWEJ PRZESTRZENI POLITYCZNEJ, SPOŁECZNEJ I GOSPODARCZEJ <i>(Tadeusz Strykiewicz)</i>	27
III. PRZYRODNICZE PODSTAWY FUNKCJONOWANIA SPOŁECZEŃSTWA I GOSPODARKI <i>(Wojciech Stankowski)</i>	36
1. Obszar Polski na tle budowy geologicznej Europy	36
2. Złoża w Polsce – wiek geologiczny i lokalizacja	38
3. Podstawowe jednostki budowy geologicznej i główne elementy rzeźby Polski	42
4. Czwartorzędowe przemiany środowiska przyrodniczego Polski	45
5. Gleby	55
6. Właściwości klimatu	57
7. Wody powierzchniowe i podziemne	60

8. Flora, fauna, człowiek	65
9. Regionalizacja fizycznogeograficzna	68
IV. UŻYTKOWANIE ZIEMI I ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM	70
1. Użytkowanie ziemi (<i>Benicjusz Głębocki</i>)	70
1.1. Użytki rolne	71
1.2. Lasy	78
1.3. Pozostałe grunty i nieużytki	79
2. Zróżnicowanie regionalne degradacji środowiska przyrodniczego (<i>Wojciech Stankowski</i>)	84
3. Obszary chronionego krajobrazu (<i>Wojciech Stankowski</i>)	89
V. SPOŁECZEŃSTWO (<i>Jerzy J. Parysek</i>)	91
1. Stan i rozmieszczenie ludności	91
2. Rozwój demograficzny	95
2.1. Ogólne trendy rozwoju ludnościowego kraju	95
2.2. Zawierane małżeństwa	98
2.3. Rozwody	99
2.4. Rozwiązanie związków małżeńskich	101
2.5. Urodzenia żywe	101
2.6. Zgony	103
2.7. Przyrost naturalny	105
3. Struktura płci i wieku	106
4. Stan cywilny ludności. Stan rodzinny	109
5. Wyznania i mniejszości narodowe	110
6. Wykształcenie, aktywność zawodowa, rynek pracy	113
6.1. Poziom wykształcenia	113
6.2. Aktywność zawodowa	115
6.3. Rynek pracy	118
7. Mobilność ludności	120
7.1. Migracje wewnętrzne	122
7.2. Migracje zagraniczne	123
8. Stan zdrowia i patologie społeczne	126
9. Warunki życia ludności	127
10. Samoorganizacja społeczna	134
11. Przyszłość demograficzna Polski	135
12. Układ osadniczy kraju	138
12.1. Kształtowanie się współczesnego układu osadniczego Polski	138
12.2. Współczesny układ osadniczy Polski	141

12.3. Miasta i ich funkcje	146
12.4. Aglomeracje miejskie	152
12.5. Osadnictwo wiejskie	158
13. Współczesne procesy urbanizacji	160
VI. GOSPODARKA	165
1. Transformacja gospodarki w ujęciu strukturalnym i przestrzennym (<i>Tadeusz Strykiewicz</i>)	165
1.1. Ogólna charakterystyka procesu transformacji polskiej gospodarki	165
1.2. Przemiany zachowań przestrzennych i przestrzennej organizacji przedsiębiorstw	167
1.3. Nowe czynniki lokalizacji działalności gospodarczej	177
1.4. Przemiany struktury przestrzenno-ekonomicznej gospodarki	180
2. Rolnictwo (<i>Benicjusz Głębocki</i>)	185
2.1. Uwarunkowania rozwoju rolnictwa	186
2.1.1. Uwarunkowania przyrodnicze	190
2.1.2. Struktura agrarna	193
2.1.3. Pracujący w rolnictwie	210
2.1.4. Sposoby gospodarowania	214
2.2. Produkcja rolnicza	225
2.2.1. Produkcja roślinna	227
2.2.2. Produkcja zwierzęca	249
2.2.3. Produkcja towarowa	266
2.3. Typy rolnictwa	267
3. Rybolówstwo i rybactwo (<i>Benicjusz Głębocki</i>)	272
4. Leśnictwo i gospodarka leśna (<i>Benicjusz Głębocki</i>)	278
5. Przemysł i budownictwo (<i>Henryk Rogacki</i>)	291
5.1. Polski przemysł do 1989 roku	291
5.2. Zmiany w przemyśle po 1989 roku – powrót do gospodarki rynkowej	295
5.3. Charakterystyka wybranych sekcji i działów przemysłu	308
5.3.1. Górnictwo i kopalnictwo	308
5.3.2. Przetwórstwo przemysłowe	314
5.3.3. Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej	332
5.4. Budownictwo	334
5.5. Struktura przestrzenna przemysłu i budownictwa	338
6. Usługi (<i>Henryk Rogacki</i>)	345
6.1. Usługi dystrybucyjne i system bankowy	346
6.2. Edukacja i nauka	349
6.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	352
6.4. Turystyka	353
7. Infrastruktura techniczna (<i>Henryk Rogacki</i>)	358
8. Powiązania gospodarki Polski z systemem gospodarki światowej	367
8.1. Handel zagraniczny (<i>Henryk Rogacki</i>)	367
8.2. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (<i>Tadeusz Strykiewicz</i>)	376

9. Struktura regionalna Polski	384
9.1. Produkt krajowy brutto i jego zróżnicowanie regionalne (<i>Henryk Rogacki</i>)	384
9.2. Regionalne ośrodki potencjału gospodarczego (<i>Henryk Rogacki</i>)	387
9.3. Zróżnicowanie społeczno-gospodarcze w ujęciu regionalnym (<i>Jerzy J. Parysek</i>)	390
Literatura	398